POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN ENSIHOIDON PALVELUTASOPÄÄTÖS AJALLE 1.1.2027-31.12.2027

Hyväksytty Länsi-Suomen YTA:n ensihoitokeskuksen ohjausryhmässä: 26.10.2026

Hyväksytty aluehallituksessa:

Hyväksytty aluevaltuustossa:

1. Toimintaympäristö

Ensihoidon palvelutasopäätös koskee Pohjanmaan hyvinvointialueen (myöhemmin hyvinvointialue) alueella tapahtuvaa ja hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa ensihoitoa. Tavoiteasettelu on laadittu yhdenmukaiseksi ja hyväksytty erityisvastuualueen ensihoitokeskuksen ohjausryhmässä terveydenhuoltolain 39 §:n mukaisesti. Alueen perustiedot on esitetty taulukossa 1 ja erityisvastuualueen riskialueluokitus on esitetty liitteessä 1. Hyvinvointialueella on vuodessa noin 20 000 ensihoitotehtävää.

Taulukko 1. Alueen perustiedot (1. Sotkanet.fi 31.12.2025, 2. Maanmittauslaitos 1.1.2026, 3. THL 2025)

Hyvinvointialueen nimi	Pohjanmaan hyvinvointialue
Väkiluku edellisen vuoden lopussa [1]	179 555
0 – 14 [1]	15,8 %
15 – 64 [1]	60,5 %
65 – [1]	23,7 %
THL:n ikävakioimaton sairastavuusindeksi 2024 [1]	88,9
Alueen kokonaispinta-ala [2]	17 834,0 km^2
Josta vesi- tai merialueita [2]	10 432,6 km^2
Riskialuesolujen (km^2) lukumäärä ja jakauma[3]	
Ydintaajama	12 kpl, 0,1 %
Muu taajama	876 kpl, 10,1 %
Asuttu maaseutu	2135 kpl, 24,6 %
Muut alueet	5665 kpl, 65,2 %

2. Ensihoitopalvelun järjestämistapa

Hyvinvointialue tuottaa alueensa ensihoitopalvelun, pois lukien Kruunupyyn kunta. Kruunupyyn ensihoitopalvelu tuotetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Soiten toimesta. Pelastuslaitos tuottaa ensivastetoiminnan yhteisesti sovitulla tavalla.

3. Ensihoitopalvelun sisältö

Ensihoitopalveluun kuuluvat terveydenhuoltolain 40 §:n ja ensihoitopalvelusta annetun asetuksen 585/2017 2 §:n mukaiset tehtävät. Ensihoitopalveluun sisältyy ensivaste, ensihoito perus- ja hoitotasolla, ensihoidon kenttäjohtaminen sekä virka-aikainen lääkäriyksikkö. Hyvinvointialueella on ensihoidosta vastaava lääkäri. Varsinais-Suomen hyvinvointialue järjestää erityisvastuualueen ympärivuorokautisen ensihoitolääkäripäivystyksen.

Ensihoitopalvelun kenttäjohtajat vastaavat ensihoitopalvelun johtamisesta yhteistyöalueen päivystävän ensihoitolääkärin ja hyvinvointialueen ensihoidon vastuulääkärin alaisuudessa.

4. Ensihoitohenkilöstön koulutusvaatimukset

4.1. Ensivasteyksikkö

Ensivasteyksikön henkilöstöstä vähintään kahdella henkilöllä tulee olla ensivastetoimintaan soveltuva koulutus ja kelpoisuus.

4.2. Perustason ensihoidon yksikkö

Perustason ensihoidon yksikön henkilöstöltä edellytetään ensihoitopalvelusta annetun asetuksen (585/2017) mukaista kelpoisuutta. Kuitenkin yksikön toisen henkilön on oltava terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on ensihoitoon suuntautuva koulutus.

4.3. Hoitotason ensihoidon yksikkö

Hoitotason ensihoidon yksikön henkilöstöltä edellytetään ensihoitopalvelusta annetun asetuksen (585/2017) mukaista kelpoisuutta siirtymäsäännös huomioiden.

4.4. Yhden henkilön muodostama ensihoidon yksikkö

Yksi ensihoitopalvelusta annetun asetuksen 8 §:n kohdan 3 a) mukaisen hoitotason kelpoisuuden tai 11 §:n siirtymäsäännöksen kriteerit täyttävä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö voi muodostaa asetuksen 8 §:n kohdan 4 mukaisen ensihoitopalvelun yksikön, jonka tehtäviin kuuluu potilaiden hoidon tarpeen arviointi, välittömän hoidon aloittaminen sekä muiden ensihoitopalvelun yksiköiden tukeminen. Tämän yksikön tehtäviin ei kuulu potilaan kuljettaminen.

4.5. Ensihoidon kenttäjohtaja

Ensihoidon kenttäjohtajan tulee täyttää edellä kuvattu hoitotason ensihoitajan pätevyysvaatimus. Lisäksi hänellä on oltava riittävä ensihoidon hallinnollinen ja operatiivinen osaaminen ja tehtävän edellyttämä kokemus.

4.6. Ensihoitolääkäri

Erikoislääkäreiden osalta pätevyysvaatimuksena on erikoislääkärin oikeudet soveltuvalla erikoisalalla ja syvällinen perehtyminen ensihoitoon sekä riittävä anestesiologinen osaaminen. Erikoistuvien lääkäreiden osalta pätevyysvaatimuksena ovat laillistetun lääkärin oikeudet sekä riittävä kokemus eri erikoisalojen potilaiden tutkimuksesta ja hoidosta. FinnHEMS-yksikössä toimiminen edellyttää lisäksi lentotoiminnan ja FinnHEMS Oy:n asettamien kriteerien täyttymistä.

4.7. Henkilöstön koulutusvaatimuksista poikkeaminen

Ensihoidon ruuhka- ja erityistilanteissa voidaan ensivasteyksiköiden, perustason ensihoidon yksiköiden sekä hoitotason ensihoidon yksiköiden henkilöstön koulutusvaatimuksista tilapäisesti poiketa.

5. Tavoitteet potilaan tavoittamisajasta

Tavoitteet potilaiden tavoittamisajoista on esitetty taulukossa 2. Tavoittamisviiveet lasketaan tehtävän vastuun siirtymisestä ensihoitopalvelulle kohteeseen saapumiseen.

Taulukko 2. Palvelun saatavuus alueluokittain päivittäistehtävissä.

A- ja B-tehtävät

Alueluokka	**Mediaani**	**90 %**
Ydinkeskusta	6 min	9 min
Muu taajama	8 min	17 min
Asuttu maaseutu	15 min	26 min

C- ja D-tehtävät

Koko maakunta	**90 %**
C	30 min
D	120 min

Ensihoitopalvelun toiminnasta raportoidaan asetuksessa edellytetyllä tavalla.

6. Ensihoitopalveluun kuuluvat siirrot

Ensihoitopalveluun kuuluvat terveydenhuoltolain 40 §:n mukaan äkillisesti sairastuneen tai vammautuneen potilaan jatkohoitoon liittyvät siirrot, silloin kun potilas tarvitsee siirron aikana vaativaa ja jatkuvaa hoitoa tai seurantaa.

7. Muut ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset asiat

Hyvinvointialueen rajat ylittävissä tehtävissä ja ensihoitopalvelun ruuhka- ja poikkeustilanteissa hyvinvointialueen ensihoidon kenttäjohtajat sopivat tilannekohtaisista menettelytavoista.

Ensihoitopalvelussa noudatetaan kansallisia, ensihoitokeskuksen yhteen sovittamia ja/ tai hyvinvointialueen ensihoidon vastuulääkärin hyväksymiä ensihoidon ohjeita.